

OBSAH

I. Úvodní slovo	9
II. Otázky a odpovědi	11
III. Rozsah působnosti antidiskriminačního zákona	15
1. Práce a zaměstnaní, podnikání a členství v souvisejících organizacích ..	15
1.1 Kdo nesmí diskriminovat v oblasti práce a zaměstnání?	16
1.2 Jaké jednání zaměstnavatele lze za diskriminaci považovat?	18
1.3 Definice odměňování.	22
1.4 Členství a činnost v organizacích zaměstnanců, zaměstnavatelů a v profesních komorách	23
2. Zdravotní péče	24
2.1 Odmítnutí pacienta	25
2.2 Jednotlivé typy zdravotní péče	26
3. Vzdělávání	28
3.1 Předškolní vzdělávání	28
3.2 Základní vzdělávání	29
3.3 Vzdělávání dětí, žáků a studentů se zdravotním postižením.	30
3.4 Vzdělávání žáků s odlišným mateřským jazykem	32
3.5 Náboženské symboly ve vzdělávání	33
3.6 Vzdělávání na vysokých školách	33
4. Služby	34
4.1 Jaké jednání poskytovatelů služeb může představovat diskriminaci? ...	34
4.2 Jednotlivé typy služeb	35
Poštovní služby	37
Školní stravování	38
Přepravní služby	39
Parkování jako služba určená veřejnosti	39
Sociální služby	40
4.3 Nabízení služeb a reklama	41
5. Bydlení	42
5.1 Diskriminace a obecní bydlení	42
5.2 Diskriminace a bytová družstva	43
5.3 Diskriminace a realitní kanceláře	43

IV. Diskriminační důvody nejen v antidiskriminačním zákoně	45
1. Obtěžující označování Romů	46
2. Diskriminace cizinců	46
2.1 Přístup cizinců k bydlení	46
2.2 Znevýhodnění cizinců ve vzdělávání a při poskytování žákovského jízdného	47
2.3 Cizinci a zdravotní péče	48
3. Co všechno se skrývá pod diskriminací z důvodu pohlaví	49
4. LGBTI+	50
5. Věk	52
6. Definice zdravotního postižení	52
7. Co je a co není světonázor	55
8. Vícenásobná diskriminace	58
9. Další diskriminační důvody mimo antidiskriminační zákon	59
9.1 Může zaměstnavatel chtít po uchazeči o zaměstnání bezdlužnost, lustraci, bezúhonnost či cizí jazyk?	59
9.2 Jiné důvody diskriminace v oblasti vzdělávání	60
V. Formy diskriminace	61
1. Přímá diskriminace	65
2. Nepřímá diskriminace	65
3. Segregace jako forma diskriminace	69
4. Přiměřená opatření pro osoby se zdravotním postižením	70
5. Obtěžování	74
6. Sexuální obtěžování	77
7. Pronásledování	79
8. Pokyn a navádění	80
9. Odvozená diskriminace	81
10. Zajištění rovného zacházení	83
VI. Přípustné formy rozdílného zacházení	85
1. Přípustné formy rozdílného rozdělení v oblasti zaměstnání	85
1.1 Antidiskriminační zákon je přísnější než směrnice	86
1.2 Požadavky na fyzickou výkonnost a věkové hranice v pracovněprávní oblasti	87
1.3 Pokud se osoby nenacházejí ve srovnatelném postavení, nemůže dojít k diskriminaci	88
Zvýšení platu v návaznosti na délku praxe	88
Dárek k životnímu jubileu	88
1.4 Diskriminací není každé rozdílné zacházení, ale to méně příznivé	89

System odhodného pro starší zaměstnance	89
Pozitivní opatření nebo diskriminace?	89
Kdo je nadbytečný?	90
Nižší smluvní odstupné pro zaměstnance ve starobním důchodu.	90
2. Přípustné formy rozdílného zacházení v dalších oblastech života upravených antidiskriminačním zákonem	91
2.1 Zdravotní péče	92
Plošné odmítnutí dárců krve se zdravotním postižením ani s homosexuální orientací neobstojí.	92
Rozdílné podmínky pro provedení liposukce člověku HIV pozitivnímu	93
2.2 Vzdělávání	93
Nepřístupnost některých oborů pedagogických fakult pro osoby se sluchovým postižením	93
2.3 Služby	94
Pobyt otce s dětmi v nemocnici	94
Zvýhodnění pro ženy	95
Přípustné rozdílné zacházení v oblasti finančních služeb.	96
VII. Nároky z diskriminace a sdílené důkazní břemeno	98
1. Kdo může žalovat?	98
2. Koho žalovat?	99
3. U kterého soudu žalovat?	99
4. Jaké nároky lze požadovat?	100
5. Lze použít nahrávku jako důkaz?	103
6. Sdílení důkazního břemene	103
VIII. Stanoviska veřejného ochránce práv	110
1. Diskriminace Romů v přístupu k tržnímu bydlení.	110
2. Odmítnutí romských dětí při zápisu do základní školy.	118
3. Přístup cizinců k obecnímu bydlení.	144
4. Pobyt otce v nemocnici s dětmi.	152
5. Propuštění státního zaměstnance ve zkušební době po sdělení záměru čerpat rodičovskou dovolenou	160
6. Odvolání vedoucí zaměstnankyně z funkce	165
7. Sexismus v reklamě	175
8. Posuzování kritérií pro výběr dárců krve.	197
9. Diskriminace z důvodu sexuální orientace v oblasti osvojení dítěte	208
10. Výpověď pro nadbytečnost z důvodu důchodového věku	217
11. Propuštění ze služebního poměru z důvodu diagnostikování onemocnění virem HIV	231

12. Videotelefon jako přiměřené opatření pro nájemníci se sluchovým postižením	247
13. Omezení přepravy osob se zdravotním postižením, které mají v držení psa se speciálním výcvikem	254
14. Zanechání studia na střední zdravotnické škole kvůli zákazu nosit šátek	260
15. Diskriminace z důvodu světonázoru při poskytování vzdělání	277
Použité právní předpisy	291
Rejstřík	295